

Publiskis un privāts

Uzdevumi darbam ar bērniem ar GRT



PAPARDES
Z I E D S

1. uzdevums

Nepieciešamie materiāli: šķēres

Uzdevums paredzēts, lai ar jauniem varētu sākt izskatīt tematu "Publisks un privāts".

Jaunietim pie vārdiem "Privāts" un "Publisks" jāsaliek atbilstošie attēli.

Pareizās atbildes:

Publisks – klase, transports, parks, pludmale, ģērbtuve, publiskā tualete, viesistaba.

Privāts – vannasistaba, guļamistaba (ar aizvērtām durvīm).

Izņēmums – guļamistaba (ar atvērtām durvīm), jo šajā situācijā ar jauniem būtu jāpārrunā, ka telpas kļūst privātas brīdī, kad jaunietis aizver telpas durvis un šajā telpā ir viens pats. Šeit jāuzsver, ka tas attiecas tikai uz telpām, kas ir mājās, nevis, piemēram, uz publiskajām ģērbtuvēm.

Pārrunājiet, kas katru telpu un vietu padara publisku vai privātu, ko tas nozīmē un kādas darbības vai uzvedība tajās ir pieņemamas.

Pārrunājiet, piemēram, ka pirms ienākšanas citu guļamistabā ir jāpavaicā: "Vai es drīkstu ienākt?", cienot otra cilvēka privātumu. Bet, ja durvis ir aizvērtas, jāatceras piekļauvēt un sagaidīt atļauju ienākt.

Tāpat jāizrunā, ka dažreiz drīkst izģērbties arī publiskās vietās:

- lai pārgērbtos publiskā ģērbtuvē;
- lai mazgātos publiskā dušā;
- lai ietu pirtī vai saunā.

2. uzdevums

Nepieciešamie materiāli: rakstāmpiederumi

Uzdevums paredzēts, lai jaunietim veidotos izpratne par to, ko var darīt publiskās vietās.

Pareizās atbildes:

Publiski – klausīties mūziku austiņās, lasīt grāmatu, runāt pa telefonu, ēst, pastaigāties apgērbā.

Privāti – klausīties mūziku skaļi, masturbēt, pārgērbties (var būt izņēmumi, pārrunāji tos, skat. 1. uzd.), staigāt apakšveļā.

3. uzdevums

Nepieciešamie materiāli: krāsaini rakstāmpiederumi

Uzdevuma mērķis ir veicināt izpratni par pieskārieniem.

Pastāstiet jaunietim, ka:

- tavs ķermenis pieder tikai tev;
- tu esi vienīgais, kurš drīkst lemt, kurš un kā drīkst tev pieskarties;
- ja kāds pieskaras tev tā, kā tu nevēlies, tev ir tiesības pateikt: “Nē” vai “Nepieskaries man!”;
- neviens nedrīkst tev pieskarties tā, ka tas tev liek justies neērti vai slikti;
- tev vienmēr ir tiesības aizsargāt sevi un pateikt citiem, ko tu vēlies vai nevēlies.

Piemēram, lapā “Es” jaunietis var izkrāsot visu siluetu, jo jaunietim ir tiesības sev pieskarties jebkur, tomēr ir jāuzsver, kurās vietās, telpās vai situācijās tas ir pieņemams. Šeit var palīdzēt iepriekšējie uzdevumi.



PĀPĀRDES
Z I E D S

Atbalsta personāls var būt ļoti plašs – tie ir ārsti, policisti, aprūpētāji, ugunsdzēsēji u. c. Katrs no šiem speciālistiem drīkst pieskarties svešiem cilvēkiem, taču tam ir noteikti ierobežojumi.

Izrunājiet par katru no profesijām.

Runājot par ārstiem, noteikti izstāstiet, ka konkrētajam ārstam ļauts pieskarties konkrētai vietai: t. i., ausu ārsts skatās ausīs, nevis kaut kur zem jostas vietas.

Pārrunājiet, ka svešinieks drīkst pieskarties cilvēkam tikai pie pleca.

4. uzdevums

Nepieciešamie materiāli: rakstāmpiederumi

Uzdevums paredzēts, lai jaunietim veidotos izpratne par to, kuri jautājumi ir publiski, un kuri – privāti.

Jaunietim ar **X** jāatzīmē jautājumi, uz kuriem nebūtu ieteicams atbildēt nepazīstamiem cilvēkiem.

Pie šī uzdevuma varat izrunāt to, kādi cilvēki jaunieša dzīvē ir tie, uz kuru uzdotajiem privātajiem jautājumiem jaunietis drīkst atbildēt. Piemēram, ģimenes locekļi, draugi, dienas centra darbinieki, atbalsta personas u. c. Izrunājiet, kuriem nepazīstamiem cilvēkiem (piemēram, ārstiem, policistiem u. c.) ir vajadzīgas atbildes uz privātajiem jautājumiem un kāpēc.

Uzdevuma veikšanai ir ieteicams izprintēt vai parādīt attēlus ar pazīstamiem cilvēkiem, par kuriem runāsi, kā arī ārstu, ugunsdzēsēju u. c.

Jūs varat iekļaut arī attēlus ar nepazīstamiem cilvēkiem, kuriem nebūtu ieteicams sniegt atbildes uz privātiem jautājumiem. Tā uzdevums būs katram atbilstošāks.

5. uzdevums

Nepieciešamie materiāli: krāsaini rakstāmpiederumi

Jaunietis izgriezto zīmi varēs uzkarināt uz savas istabas roktura reizēs, kad viņš nevēlēsies tikt traucēts savā privātajā zonā.

Ieteicams zīmi izkrāsot, izrotāt un uz tās uzrakstīt kādu ziņojumu, piemēram, "Stop!", "Neienākt", "Stāt!" u. tml.

Pārrunājiet, ka šī zīme ir jālieto tikai tad, kad jaunietis tiešām nevēlas tikt traucēts, nevis visu laiku.

Ja lapa ir par plānu, zīmi var izmantot kā trafaretu uz kāda biezāka papīra vai kartona.

1. UZDEVUMS

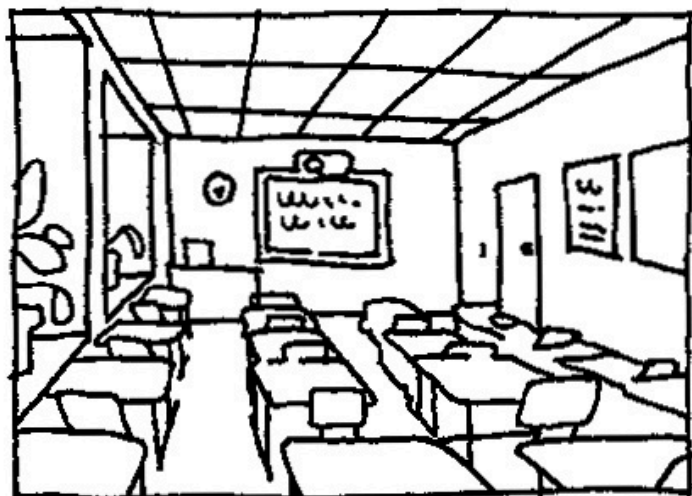
Izgriez attēlus!

Izgriez "Publisks" un "Privāts"!

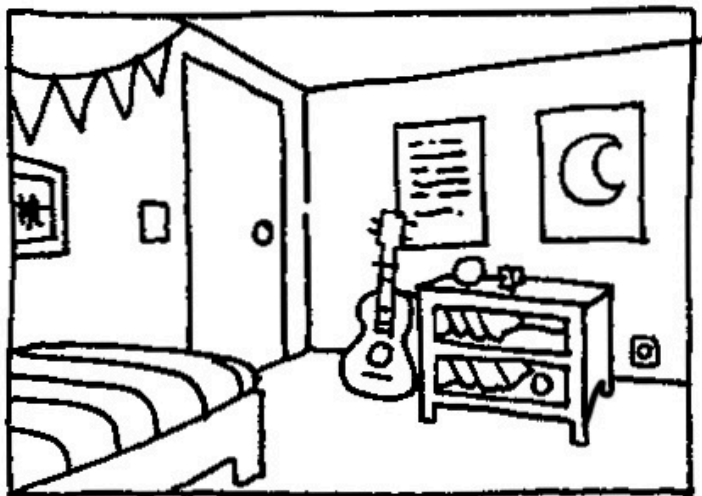
Saliec zem vārda "Publisks" attēlus ar publiskām vietām!

Saliec zem vārda "Privāts" attēlus ar privātām vietām!

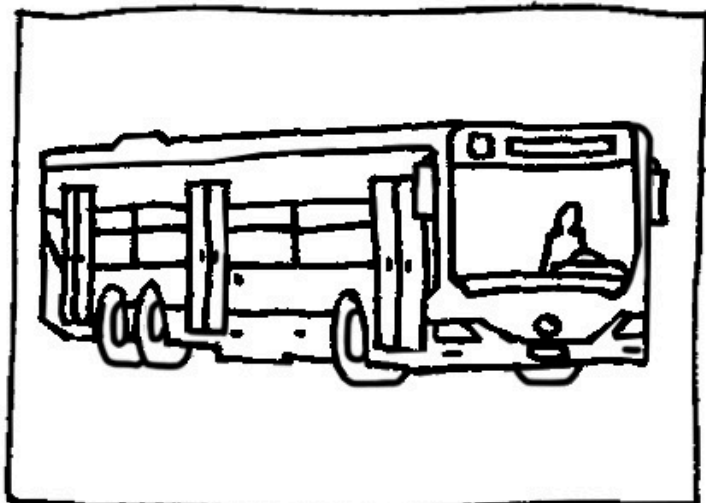
1. UZDEVUMA PIELIKUMS 1



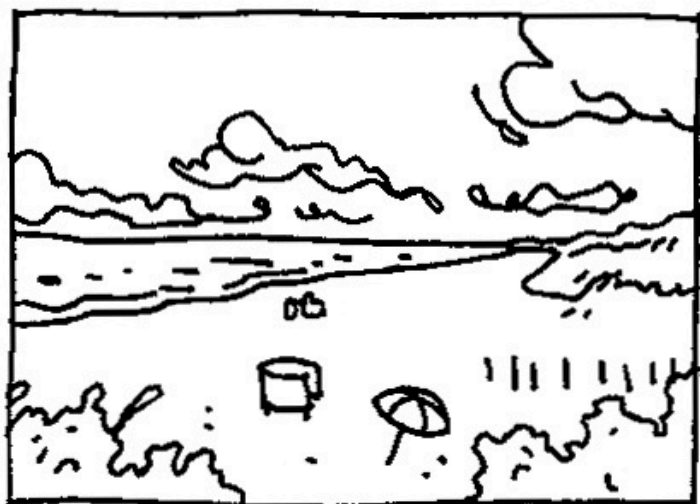
KLASE



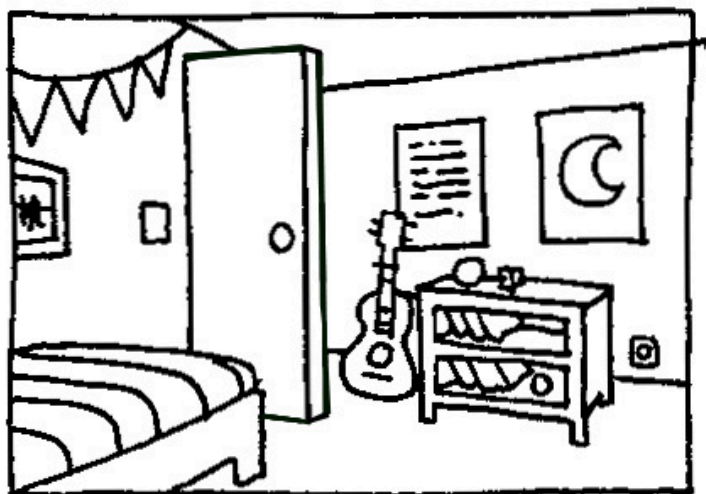
**GUĻAMISTABA
(AR AIZVĒRTĀM DURVĪM)**



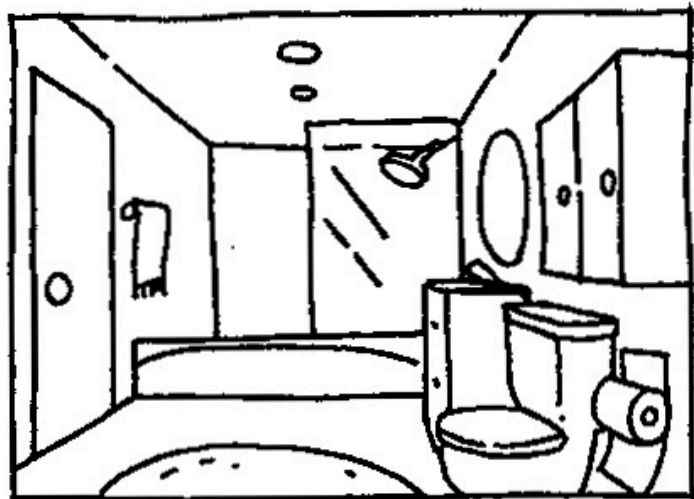
SABIEDRISKAIS TRANSPORTS



PLUDMALE

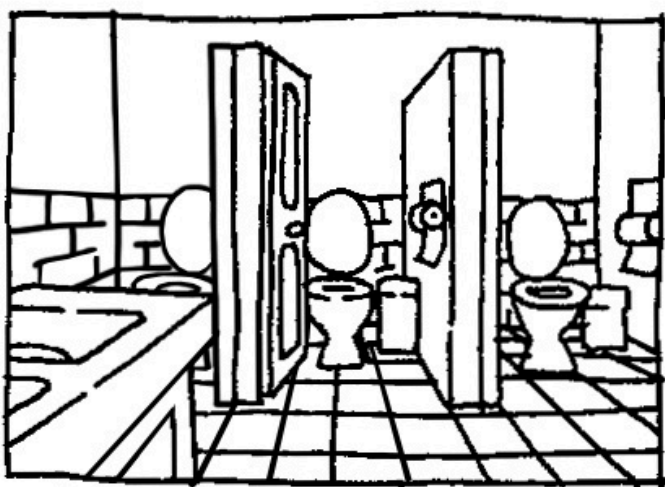


**GUĻAMISTABA
(AR ATVĒRTĀM DURVĪM)**

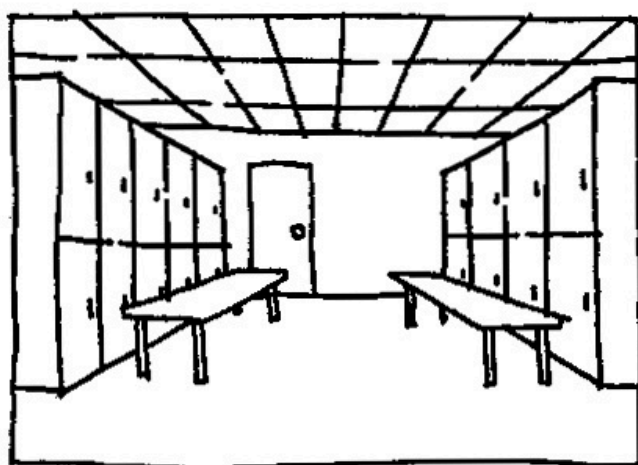


VANNAS ISTABA

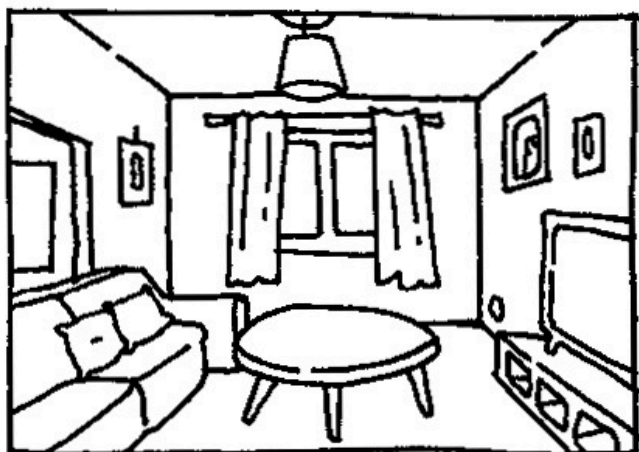
1. UZDEVUMA PIELIKUMS 2



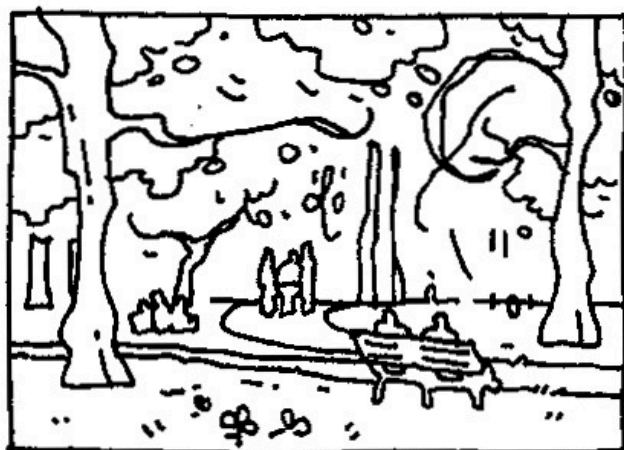
PUBLISKĀ TUALETE



ĢĒRBTUVES



VIESISTABA



PARKS

PUBLISKS

PRIVĀTS

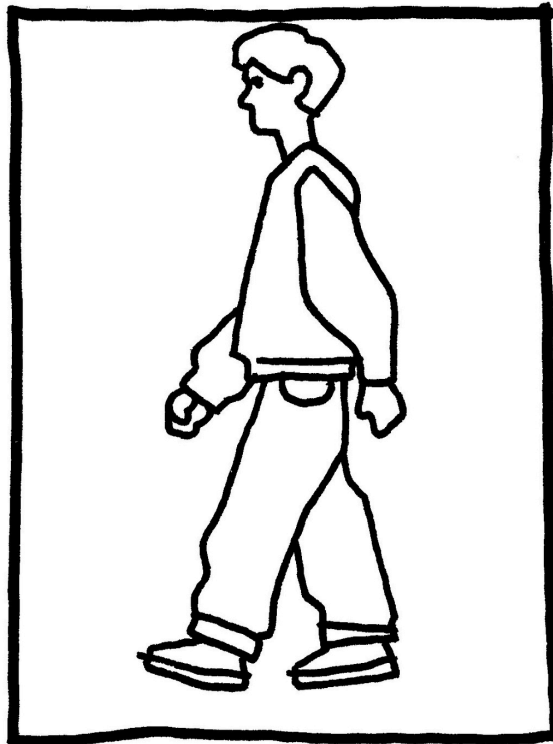
2. UZDEVUMS

Ko drīkst darīt publiskā vietā?

Apvelc tās darbības!



Masturbēt



Pastaigāties apģērbtam



Ēst



Klausīties mūziku
austiņās

2. UZDEVUMS

Ko drīkst darīt publiskā vietā?

Apvelc tās darbības!



Runāt pa telefonu



Klausīties mūziku skaļi



Lasīt grāmatu

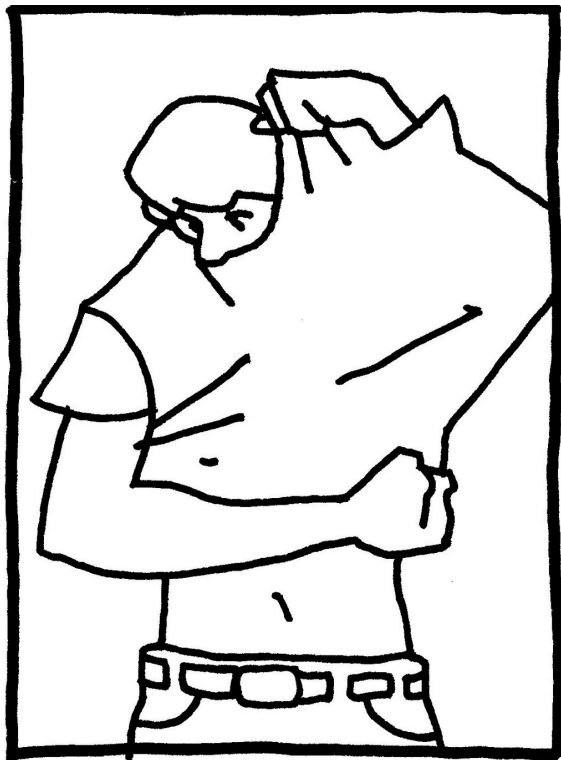


Masturbēt

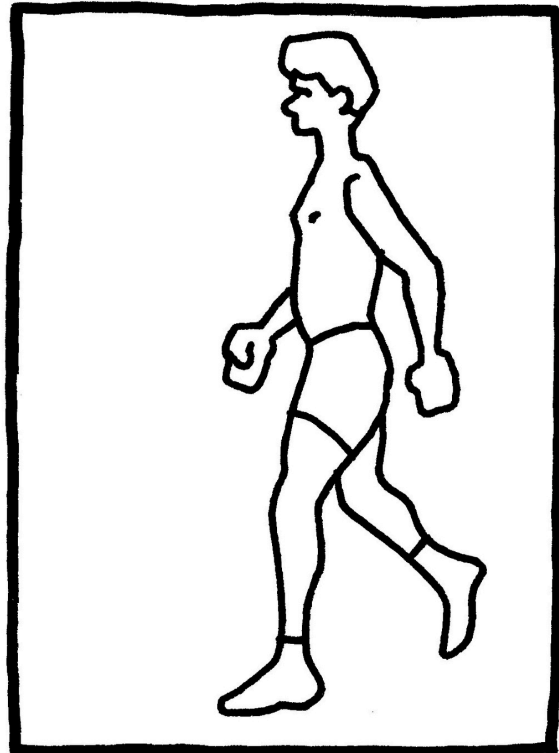
2. UZDEVUMS

Ko drīkst darīt publiskā vietā?

Apvelc tās darbības!



Gērbties



Staigāt apakšveļā

3.1. UZDEVUMS "ES"

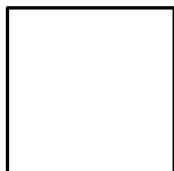
Darba lapa ir par tavu ķermeni.

Izvēlies vienu krāsu un izkrāso ar to kvadrātu!

Padomā!

Kurām ķermeņa daļām tu pats drīksti sev pieskarties?

Izkrāso tās tādā pašā krāsā kā kvadrātu!



3.2. UZDEVUMS “ĢIMENE”

Darba lapa ir par tavu ģimeni.

Izvēlies vienu krāsu un izkrāso ar to kvadrātu!

Padomā!

Kurām ģermeņa daļām tev drīkst pieskarties ģimenes locekļi?

Izkrāso tās tādā pašā krāsā kā kvadrātu!



3.3. UZDEVUMS "DRAUGI"

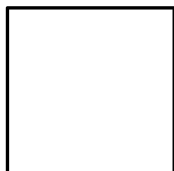
Darba lapa ir par tavu ķermeni.

Izvēlies vienu krāsu un izkrāso ar to kvadrātu!

Padomā!

Kurām ķermeņa daļām tev drīkst pieskarties tavi draugi?

Izkrāso tās tādā pašā krāsā kā kvadrātu!



3.4. UZDEVUMS "ATBALSTA PERSONĀLS"

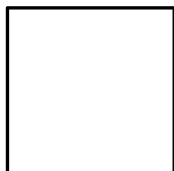
Darba lapa ir par tavu ķermeni.

Izvēlies vienu krāsu un izkrāso ar to kvadrātu!

Padomā!

Kurām ķermeņa daļām tev drīkst pieskarties atbalsta personāls?

Izkrāso tās tādā pašā krāsā kā kvadrātu!



3.5. UZDEVUMS "PAZIŅAS"

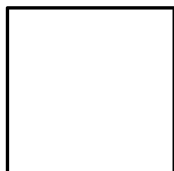
Darba lapa ir par tavu ķermeni.

Izvēlies vienu krāsu un izkrāso ar to kvadrātu!

Padomā!

Kurām ķermeņa daļām tev drīkst pieskarties paziņas?

Izkrāso tās tādā pašā krāsā kā kvadrātu!



3.6. UZDEVUMS "SVEŠINIEKS"

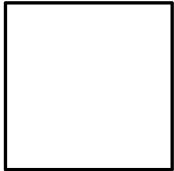
Darba lapa ir par tavu ķermeni.

Izvēlies vienu krāsu un izkrāso ar to kvadrātu!

Padomā!

Kurām ķermeņa daļām tev drīkst pieskarties svešinieks?

Izkrāso tās tādā pašā krāsā kā kvadrātu!



4. UZDEVUMS

Vai jautājums ir privāts?

Atzīmē to ar **X**!

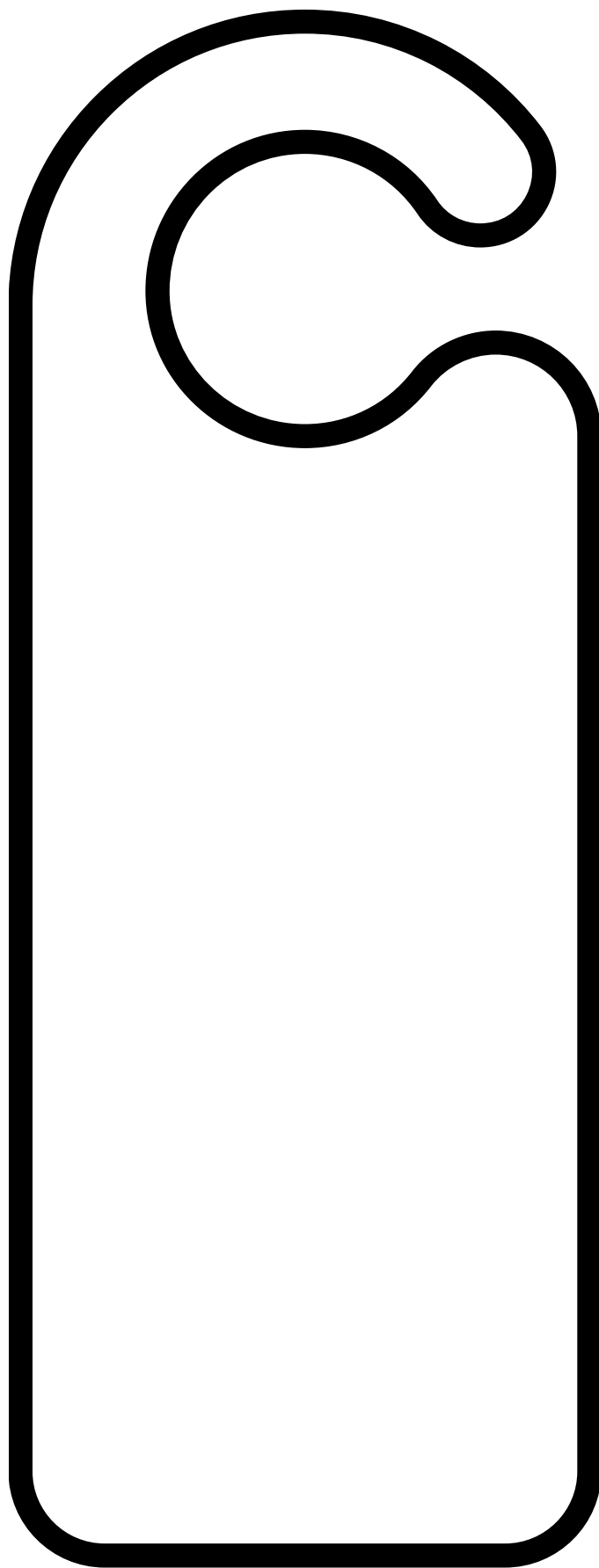
Kāds ir tavs mīļākais hobijs? Varbūt mums ir kaut kas kopīgs.	
Kāds ir tavs personas kods? Man to vajag vienam dokumentam.	
Kāds ir tavas bankas kartes numurs? Es vēlāk tev pārskaitīšu naudu.	
Kur tu gribētu aizceļot? Varbūt esmu tur jau bijis.	
Kur tieši tu dzīvo? Gribu zināt, cik tālu tas ir no manis.	
Kādu filmu tu noskatījies pēdējo? Es nesen redzēju "Straumi".	
Kāda ir tava e-pasta parole? Man vajag paskatīties kaut ko tavā vietā.	
Kur strādā tavi vecāki? Varbūt viņi strādā kopā ar maniem vecākiem	
Kas labs ar tevi šonedēļ noticis? Es vakar biju uz parku.	
Ko tu gribētu iemācīties? Varbūt es tev varu palīdzēt.	

5. UZDEVUMS

Izgriez zīmi!

Izveido savU privātuma zīmi!

Izrotā to!



Šis materiāls ir sagatavots ar Sabiedrības integrācijas fonda atbalstu
no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

Par tā saturu atbild biedrība "Papardes zieds".



Sabiedrības integrācijas
fonds